

марксизм). Проте повністю відірватися від моралі політика не може, оскільки все це рано чи пізно призводить до компрометації самої політики та деградації всього суспільства. Усвідомлення цього, як і претензія на реалізм проявляються у четвертому підході до взаємовідношення політики і моралі (*М.Вебер (1864-1920)*). Відношення між владою та мораллю представляє собою подвійну проблему для політичної етики, тобто для нормативної теорії політики. Якщо б влада і мораль не мали нічого спільного між собою, якщо б політика як боротьба за владу існувала у вільному від моралі просторі, тоді етиці не було б чого сказати про політику, принаймні нічого про те, що для політики мало б якийсь практичне значення. Оскільки питання про відношення між владою та мораллю є одночасно питанням про можливість політичної етики загалом, то питання про співвідношення влади і моралі поставлене як проблема всередині політичної етики. Відповідно на нього могла б стати теорія морально виправданого використання влади.

На наш погляд, стає очевидним те, що між владою та мораллю немає чітко окресленої межі, що політика циркулює в полі напруги між владою і мораллю і що морально-філософське судження про політику може бути застосоване і практично.

УКРАЇНСЬКА МЕНШИНА В ПОЛЬЩІ У НАУКОВИХ РОЗВІДКАХ

Наталія Соя,

IV курс, історичний факультет.

Науковий керівник – *Савчук Б.П.*

доктор історичних наук, професор.

Витоки українсько-польських взаємин тягнуться у сиву давнину, в часи відокремлення українства з поміж інших слов'янських народів. Протягом віків українці й поляки межували між собою, але їхнє співіснування було далеко не безхмарним.

Новий етап українсько-польських відносин відкрився після одержання Україною незалежності. Польща однією з перших визнала молоду державу. Однією з головних проблем, які є нині в центрі уваги українських і польських вчених-істориків, є наукове осмислення і вивчення минулого в українсько-польських стосунках, подоланні залишків давньої неприязні і ворожнечі, формування принципів взаємоповаги, забезпеченні збереження етнічної самобутності українців у Польщі.

Кількість українців у Польщі коливається у межах 200-300 тисяч осіб (точні відомості відсутні, оскільки загальний перепис населення не передбачає питання про національність).

Проблема становища української меншини у Польщі є досить актуальною і в той же час дискусійною у середовищі дослідників.

Загалом в Польщі та поза її межами після 1945 р. з'явилося чимало публікацій про польських українців. Найновіша з них є праця М.Трухана "Українці в Польщі після другої світової війни. (1944-1984)", яка вийшла друком у 1990 році при сприянні наукового товариства ім. Т.Шевченка в Нью-Йорку. У 1973 р. вийшла робота двох польських істориків А.В.Шесняка і В.З.Шопи, яка була написана у ворожому дусі до українців. Але в ті часи по-іншому не могло бути.

Роботу цих істориків тодішня польська влада публікувати заборонила. Справа напевно була в тому, що робота містила багато фактів з діяльності ОУН і ці факти могли пролити світло на дійсний стан речей. Робота закінчується описом сумнозвісної операції "Вісла" та її трагічних для українців в Польщі, наслідків.

Варто згадати видання К.Подольського (псевдонім) "Білоруси – литовці – українці: наші вороги – чи друзі?". Вперше воно з'явилося у Варшаві польською мовою у 1983 р., потім у Лондоні 1985 р., а у 1986 р. Мюнхені – українською. Автор у ретроспективному плані розглядає взаємини чотирьох народів, намагаючись бути об'єктивним. У цьому і головна цінність книги.

Найбільш цінною, на нашу думку, є книга Мирослава Трухана "Українці в Польщі після II світової війни (1944-1984)". Ця праця є найновішою і найбільш систематичною, містить у собі велику дозу об'єктивності, у такій проблемі як українці у сучасній Польщі. Це історичний екскурс у минуле і сучасне, що представляє собою етапи розвитку на протязі сорока років – від невизнання до обмеженого визнання українців у Польщі, а потім творення мінімально організованих форм меншинного культурного життя у формі суспільно-культурного товариства (УСКТ) в Польщі.

Багато статей про становище українців у Польщі друкуються на сторінках тижневика "Наше слово" та "Українського альманаху". У 1997 році у Варшаві вперше видруковано збірник документів і матеріалів "Українці в Польщі 194-1989 рр.", який підготували Р.Дрозд та І.Галагіда.

Серед останніх публікацій, що з'явились в останні роки варто відзначити статті Л.Васильєва "Українці й поляки", К.Пудла "Політика польської держави стосовно українського населення" та інші.

1. Drozd R., Halagida I., *Ukraincy w Polsce 1944-1989. Walka o tozsamosc (Dokumenty i materialy)*. – Warszawa: Burchard Edition, 1999. 301с.
2. Васильєва Л. Д. Українська діаспора у Польщі //Український історичний журнал. – 1992. – № 10-11. – С. 54-62.
3. Зарубіжні українці. Довідник. – К., – "Україна", 1996. – 252с.
4. Трухан М. Українці в Польщі після другої світової війни 1944-1984. – Нью-Йорк. – Париж – Сідней – Торонто. – 1990. – Т. 208.

5. Українсько-польські відносини в Галичині у XX ст. – Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (21-22 листопада 1996 р. – Івано-Франківськ. – 1997. – 403с.

ЄГИПЕТСЬКІ СТАРОЖИТНОСТІ В ФОНДАХ ЛЬВІВСЬКОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ РЕЛІГІЇ

Роман Якимів,

І курс, історичний факультет.

Науковий керівник – *Томенчук Б.П.*,

кандидат історичних наук, доцент.

На території України дуже мало пам'яток історії Стародавнього Єгипту. Одне з найбільших місць, де вони зосереджені, – це Львівський музей історії релігії. Тут зберігаються предмети релігійного характеру. Серед них є дві мумії: мумія яструба та мумія kota, чотири бронзові статуетки богів (Пта, Ісіда, Осіріс і Сохмет), статуетка бога сну Ібіса і хрест “Венериного дзеркала”, виготовлені із теракоту, а також дві частини дерев'яного саркофагу. Одна частина відправлена на експертизу до бактеріологів, а друга знаходиться в музеї.

Найбільший інтерес, на мою думку, представляють зооморфні мумії.

Мумія яструба датується II тис. до н.е. Вона зберігалась в дерев'яному саркофазі, який вирізаний з цільного бруска дерева і ретельно вичищений всередині, з отвором зверху. На саркофазі знизу видно отвори для підставки, замість ніг, ця підставка, можливо, була виготовлена із дорогоцінного металу. На корпусі збереглися рештки коричневої фарби і чорні блискучі намистинки замість очей, з невстановленої породи каменю. Розміри самої мумії завеликі для отвору в саркофазі. Мумія лежить на спині, крила перехрещені на животі. Бинти темного-рудого кольору збереглися в доброму стані. Судячи з усього, яструб не піддавався більш детальному дослідженню.

Мумія kota теж датується II тис. до н.е. Ця мумія знаходиться в музеї без саркофагу, кіт лежить на боці, його лапки підігнуті, а хвіст проходить між ними. На голові чітко видно ямки від запалих очей, також де-не-де можна побачити зуби, які видно з-під бинтів, оранжевого кольору. В нижній частині є вм'ятина, яка, можливо, виникла під час необережного транспортування мумії. На рівні живота видно діру розміром з палець, з чого можна зробити висновок, що ця мумія піддавалась вивченню.

Не менш цікавіша одна з частин дерев'яного саркофагу. Верхнє і нижнє ребро акуратно спиляні, зверху на поверхні видно глибоку борозну, можливо від пилки. Праве ребро відламане, судячи з усього, вже давно. Ліве ребро – заокруглене, з чого можна зробити висновок, що це одна з